

"พยายามทำอะไรให้ง่ายๆ เข้าไว้ ไม่ต้องคิดเยอะ และอยู่กับสิ่งที่มี"

ข้างต้นเป็นแนวคิดพื้นฐานในการทำเกษตรของ **คุณวีระ สรแสดง** หรือ "พี่โบ้" แห่ง **Res-Q Farm** ศูนย์เรียนรู้และส่งเสริมแรงบันดาลใจในการทำเกษตรกลางกรุงฯ

พี่โบ้มักมีคำพูดเปรียบเปรยที่เด็ดๆ เสมอ ไม่ว่าจะเป็น "ขยะของคนอื่นเป็นสมบัติของเรา" พุดพलगซีไปที่โรงเรือนเพาะเห็ดที่ทำขึ้นจากเศษไม้ระแนง ขอบหน้าต่างเก่า หรือ "ความจนไม่ใช่สิ่งที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม" ที่พี่โบ้คือตัวอย่างที่ดีของนักสู้ที่ขยันและสร้างตัวขึ้นมาได้จากความไม่มี และสร้างสวนกลางเมืองที่เปรียบเสมือนแบบฝึกให้ตนเองและผู้สนใจในการทำเกษตรแห่งนี้ขึ้น

และแม้จะเคยมาเยือนที่นี่แล้วสักประมาณปีครึ่งที่ผ่านมา เก็บความรู้และความประทับใจกลับไปมากมาย การกลับมาครั้งนี้ยังได้เห็นถึงความไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพมากมาย แต่แนวคิดหลักอันเป็นแก่นของฟาร์มที่ต้องการถ่ายทอดการทำเกษตรแบบคนที่ไม่ใช่เกษตรกรก็ทำได้ รวมทั้งกังหันลม สัญลักษณ์ของฟาร์มยังคงตระหง่านอยู่เช่นเคย

โซลาร์เซลล์

พลังงานทางเลือกที่ใครก็เอื้อมถึง

หัวใจในการทำเกษตร สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ "น้ำ" ที่ Res-Q Farm ใช้รดพืชผลโดยตรง และยังใช้เพื่อรักษาระบบนิเวศภายในฟาร์ม และที่นี่ใช้พลังงานที่พระอาทิตย์ให้เปล่าผ่านโซลาร์เซลล์ในการดึงน้ำเสียมมาใช้ โดยไม่ต้องเสียค่าไฟ แม้แต่สตางค์เดียว สมฉายาฟาร์มใหญ่พลังงาน 0 บาท

“ทุกอย่างเราต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจถึงแก่นของมันก่อน อย่างโซลาร์เซลล์หลายคนยังคิดอยู่ว่ามันเป็นเรื่องมีราคาแพง ต้องมีเงินถึงทำได้ แต่ไม่ใช่เลย อันนั้นเป็นความรู้ที่เก่ามาก

พี่โบบอกว่า ทุกวันนี้โลกก้าวหน้าไปไกล แผงโซลาร์เซลล์มีราคาถูกลงมาก แผงขนาด 300 วัตต์ใช้เปิดพัดลม ดูทีวีและติดตั้งกับเครื่องสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรได้ สนนราคาเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 3,000 บาทเท่านั้น อีกทั้งหาซื้อได้ง่าย ทั้งมือ 1 มือ 2 ยิ่งเป็นแผงขนาดใหญ่ เช่น ขนาด 300 วัตต์ที่ใช้อยู่ หากคิดเป็น วัตต์แล้วจะตกเพียงวัตต์ละ 10 บาทเท่านั้น แต่หากเป็นแผงเล็ก เช่น 30 หรือ 50 วัตต์ ราคาต่อวัตต์จะอยู่ที่ 20 บาท แผงกว่ากันเป็นเท่าตัว

“วัตต์ โวลต์ แอม อ ย่ำมากตามดูเยอะ เพราะดูเรียนช่างศิลป์มา”

พี่โบบี้บอกตัวเสมอว่าตนเองไม่ใช่เกษตรกร ไม่ใช่ช่างไฟฟ้า เป็นศิลปิน เพราะธุรกิจหลัก คือ บริษัทออกแบบและทำพร็อพให้งานอีเวนต์ตามโรงแรมและห้างสรรพสินค้า การใช้โซลาร์เซลล์แบบ Res-Q Farm จึงทำตามได้แบบง่ายๆ ไม่ยุ่งยาก เป็นไอเดียที่ติดตัวมาตั้งแต่ยังเด็ก

“พี่โบบี้เป็นเด็กยากจนมาก่อน เวลาได้ของเล่นที่ได้รับการบริจาคมา จะชอบแกะออกมาดูเห็นมีมอเตอร์กับถ่าน เพราะฉะนั้นตรงนี้น้ำมันจุดประกายเลยว่า เฮ้ย! ถ้าเราขยายโซลาร์ขึ้นมาให้มันใหญ่ขึ้น มันจะไปทำรถทำอะไรอะไรก็ได้ นั่นคือที่มา แผงโซลาร์เซลล์ก็ทำหน้าที่เหมือนถ่านไฟฉาย ส่วนมอเตอร์จะอยู่ในอุปกรณ์อะไรก็เป็นมอเตอร์ พอมาทำเกษตรเราลองมาประยุกต์ดู เริ่มจากลองเอาโซลาร์เซลล์ 30 วัตต์มาต่อเปิดพัดลมตามจุดต่าง ๆ ภายในฟาร์ม หลังจากนั้นขยับมาใช้แผงใหญ่ขนาด 300 วัตต์ต่อเข้ากับเครื่องสูบน้ำ และตัดสิ่งที่ไม่จำเป็นออก ไม่มีอินเวอร์เตอร์ ไม่มีชาร์จเจอร์ ไม่มีคอนโทรลเลอร์ ไม่มีแบตเตอรี่ เป็นการประหยัดต้นทุน ทุกคนสามารถจับต้องได้”

“ที่ฟาร์มจะใช้น้ำทั้งหมด 2 ส่วน น้ำสำหรับรดผักจะใช้เป็นน้ำประปาที่พักไว้ทั้งหมดประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน ให้ผักสะอาดที่สุด ส่วนน้ำที่เห็นไหลตามคลองที่อยู่รอบฟาร์มและตามคลองไส้ไก่ภายในแปลงปลูก จะเป็นน้ำเสียที่ดึงจากข้างนอกมาบำบัด โดยจะสูบมาเก็บไว้ที่สูงตามแนวคิดเขื่อน ฝายแก้มลิง และปล่อยจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ ปล่อยให้ไหลไปรอบฟาร์ม เป็นการทำให้ระบบนิเวศในฟาร์มสมบูรณ์ สร้างความชุ่มชื้น และลดแมลงศัตรูพืชไปในตัว เพราะบริเวณริมคลองไส้ไก่ใช้ปลูกพืชได้ เช่น วอเตอร์เครส หรือผักพื้นบ้านอย่างแขยง ที่เป็นพืชเด่นของเรา ใช้ล่อแมลงให้มาอยู่ได้แทนที่จะไปอยู่บนผักที่เราปลูกเอาไว้ ที่สำคัญผักทั้ง 2 ชนิดนี้ ปลูกง่ายมาก แคंपักก็ขึ้น ที่สำคัญชอบน้ำและความชุ่มชื้นซึ่งที่นี้ไม่เคยขาดแคลนน้ำ เพราะมีระบบคลองไส้ไก่ที่เราทำไว้”

พลังงานฟรีที่ได้และการบริหารจัดการน้ำที่ดี ยังต้องรวมกับการวางแผนการปลูกพืชแต่ละชนิด ด้วยความเข้าใจในธรรมชาติของพืชนั้นๆ จึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งที่ฟาร์มจัดการให้ผลผลิตหลักอย่างเมลอนและผักสลัดออกผลผลิตอย่างต่อเนื่อง เช่นผักสลัดที่อายุเฉลี่ย 45 วัน พื้บักก็จะทำโต๊ะปลูก

45 อันขึ้นมา ปลูกชุดละโต๊ะให้มีผลผลิตทุกวัน โต๊ะหนึ่งปลูกได้ 400 ต้น วันหนึ่งเก็บขายได้ 4,000 บาท 1 เดือนก็มีรายได้หมุนเวียนเฉพาะผักสลัด 120,000 บาท/เดือน ไม่รวมเมลอนที่ถูกจับจองหมดเกลี้ยง ตลอดจนผักริมน้ำที่เป็นผลพลอยได้ ดูน้อยลง

นอกจากนี้ ด้วยความไม่หยุดนิ่ง อยากเรียนรู้เสมอ ล่าสุดพี่โม่เริ่มทำแปลงทดลองปลูกพืชขนาด 2 งาน ตั้งใจให้เป็นต้นแบบแก่คนมีพื้นที่น้อย และเพื่อศึกษาความต้องการค่าแสงของพืชแต่ละชนิด โดยการชิงสแลนพรางแสงต่างกัน มีทั้งบริเวณที่ชิงสแลน 2 ชั้น ชั้นเดียว และไม่ชิงเลย พร้อมปลูกพืชผักสวนครัว เครื่องเทศฝรั่ง หลายชนิดชื่อแซ่ไม่คุ้นหูแต่ราคาและความต้องการสูง เช่น ทาร์รากอน ที่น่าตื่นตื้นในแปลงเดียวกันยังมีแปลงเพาะผักดำ ผักน้ำที่จะขึ้นเฉพาะในน้ำสะอาดเท่านั้น ปัจจุบันหากินยากและแทบไม่มีให้เห็น แต่กำลังจะเกิดขึ้นที่ Res-Q Farm อาศัยน้ำสะอาดที่ผ่านการบำบัด โดยพลังงานจากโซลาร์เซลล์ ต้นทุนต่ำที่ใคร ๆ ก็จับต้องได้

ไปดูให้เห็นกับตาและค้นหาแรงบันดาลใจที่ Res-Q Farm เลขที่ 71 สุขุหลาคลองหนึ่ง 15 บางชัน กรุงเทพมหานคร 10510 โทร. 08-1870-2818
facebook : Res-Q Farm

ที่มา : เกษตรก้าวหน้า วันที่ 4 กันยายน 2563